

2020S/7: Puolueiden vaalimenestys eri alueilla ja eri väestöryhmissä (30p)

Keväällä 2019 Suomessa järjestettiin eduskuntavaalit. Taulukko 7. A kertoo vaaleissa suurimman kannatuksen saaneiden viiden puolueen ääniosuudet täysinä prosentteina (%) erityyppisillä äänestysalueilla ja koko maassa. Alueet on eroteltu väestön tulotason ja eläkeikäisen väestön osuuden mukaan sekä sen mukaan, onko alueella kaupunkimaista, taajama- vai haja-asutusta.

- **7.1. Vertaile taulukon 7. A pohjalta puolueita keskenään sen suhteen, miten ne menestyivät erityyppisillä äänestysalueilla, ja pohdi syitä niiden vaalimenestyksen alueellisiin eroihin ja yhtäläisyyksiin. 20 p. Vastaa:**
 1. **Vertaile miten puolueet menestyivät erityyppisillä äänestysalueilla.**
 2. **Pohdi syitä niiden vaalimenestyksen alueellisiin eroihin ja yhtäläisyyksiin.**
- 7.2. Väitetään, että äänestäjien poliittiset kannat liittyvät nykyisin paljolti arvo- ja identiteettikysymyksiin, kun ne aikaisemmin liittyivät etenkin taloudellisiin kysymyksiin. Arvioi väitteen osuvuutta taulukon 7. A pohjalta. 10 p.

2020S/7: Puolueiden vaalimenestys eri alueilla ja eri väestöryhmissä

7. A Taulukko: Puolueiden ääniosuus vuoden 2019 eduskuntavaaleissa

Erityyppiset äänestysalueet ja koko maa	Keskusta	Perus-suomalaiset	Kokoomus	SDP	Vihreät
Koko maa	14	18	17	18	12
Tulotaso korkea	8	16	23	16	14
Tulotaso keskimääräinen	14	19	15	20	10
Tulotaso matala	21	18	13	17	9
Kaupunkiasutusta	6	15	21	17	17
Asutuskeskusasutusta	12	18	17	21	10
Haja-asutusta	25	19	12	16	6
Eläkeläisten osuus suuri	20	19	14	19	7
Eläkeläisten osuus keskimääräinen	13	18	17	18	11
Eläkeläisten osuus pieni	10	17	20	16	15

2020S/7: Puolueiden vaalimenestys eri alueilla ja eri väestöryhmissä

7. A Taulukko: Puolueiden ääniosuus vuoden 2019 eduskuntavaaleissa

Erityyppiset äänestysalueet ja koko maa	Keskusta	Perussuomalaiset	Kokoomus	SDP	Vihreät
Koko maa	14	18	17	18	12
Tulotaso korkea	8	16	23	16	14
Tulotaso keskimääräinen	14	19	15	20	10
Tulotaso matala	21	18	13	17	9
Kaupunkiasutusta	6	15	21	17	17
Asutuskeskusasutusta	12	18	17	21	10
Haja-asutusta	25	19	12	16	6
Eläkeläisten osuus suuri	20	19	14	19	7
Eläkeläisten osuus keskimääräinen	13	18	17	18	11
Eläkeläisten osuus pieni	10	17	20	16	15

2020S/7: Puolueiden vaalimenestys eri alueilla ja eri väestöryhmissä

7.1 7–13 p.

- Hyvässä vastauksessa joitain huomioita aineistosta ja vertailua puolueen kannatusta koko maan kannatuksen keskiarvoon.
- **Esim.**
 - **kokoomuksen kannatus on keskimääräistä korkeampaa alueilla, joilla tulotaso on korkea, kaupunkiasutus**
 - **vihreiden kannatus on haja-asutusalueilla pienempää kuin keskimäärin koko maassa**
 - **Keskustan kannatus haja-asutusalueilla, eläkeläisiä ja pienituloisia**
 - **SDP:n ja PS:n kannatus tasaisinta**

2020S/7: Puolueiden vaalimenestys eri alueilla ja eri väestöryhmissä

Kiitettävään: syvempää taulukon analyysia ja puolueiden ideologisia ja poliittisia eroja

Millaisia kytkentöjä tulotason, iän ja asuinalueen välillä keskimäärin on?

- **Keskustan kannatus keskittyy maaseudulle ja pienemmille paikkakunnille. Keskustan politiikka on perinteisesti tukenut maatalousyrittäjiä ja koko Suomen pitämistä asuttuna.**
- **Kokoomus saa laajaa kannatusta korkean tulotason äänestäjien keskuudessa, koska kokoomuksen politiikka on korostanut yksilön vastuuta ja yritteliäisyyttä.**
- **Sekä kokoomus että vihreät saavat kannatusta suurten kaupunkien koulutetulta väestöltä.**
- **Perussuomalaisten ajamat asiat saavat kannatusta tasaisesti eri tulotason ja eri ikäryhmien äänestäjiltä.**
- **Vahvan hyvinvointivaltion kannattajana SDP kerää kannatusta erilaisilta äänestäjäryhmiltä, kuten eläkeläisiltä ja palkansaajilta.**
- **Vihreiden kannatus on vähäistä haja-asutusalueilla sekä alueilla, joilla eläkeläisten osuus on suuri.**

2020S/7: Puolueiden vaalimenestys eri alueilla ja eri väestöryhmissä

7.2. (10 p.) tuodaan esiin, millaisia keskeiset arvo- ja identiteettikysymykset ovat olleet suomalaisessa poliittisessa keskustelussa.

Punnitaan perusteita tehtävänannossa esitetyn väittämän tueksi ja sitä vastaan, esitetään edellä mainittuja havaintoja kattavammin ja tulkitaan niitä syvällisemmin.

Vastauksessa:

- tulee ilmi, että kokelas ymmärtää puolueita perinteisesti erotelleen vasemmisto–oikeisto-jaon luonteen sekä jaon merkitystä haalistaneet tekijät.
- annetaan esimerkkejä siitä, millä tavoin taloudelliset ja arvokysymykset ovat yhdistäneet tai erottaneet puolueita Suomen sisäpolitiikassa viime vuosina.
- voidaan esimerkiksi pohtia 2010-luvulla toimineiden hallitusten kokoonpanoa ja toimintakykyä osoituksena perinteisen vasemmisto–oikeisto-jaon ja uuden arvoliberalismi–arvokonservatismi-jaon tärkeydestä.

2020S/7: Puolueiden vaalimenestys eri alueilla ja eri väestöryhmissä

7.2. (10 p.) tuodaan esiin, millaisia keskeiset arvo- ja identiteettikysymykset ovat olleet suomalaisessa poliittisessa keskustelussa.

Vertaillaan puolueiden vaalimenestystä eri alueilla:

- **Esim. SDP:n ja perussuomalaisten lukemat olivat hyvin samanlaiset.**
 - **Vihreiden menestys vaihteli alueittain samansuuntaisesti kuin kokoomuksen ja selvästi eri tavalla kuin muilla puolueilla.**
 - **Keskustan menestys alueittain vaihteli erisuuntaisesti kuin muilla puolueilla.**
- **Keskusta näyttäytyy taulukossa haja-asutusalueiden, pienituloisten ja eläkeläisten puolueena.**
- **Kokoomus on hyvätuloisten ja kaupunkilaisten puolue.**
- **Vihreät kaupunkilaisten ja nuorten puolue.**
- **SDP ja perussuomalaiset ovat kaikkialla lähes yhtä tasaisesti suosittuja.**

2020S/7: Puolueiden vaalimenestys eri alueilla ja eri väestöryhmissä

7.1 7–13 p.

- **Kaupunkialueella kokoomus, vihreät ja SDP saivat eniten kannatusta, kun taas keskustan kannatus oli alhaisinta kaupunkialueella.**
- **Asutuskeskuksissa eniten kannatusta sai SDP, mutta myös perussuomalaisilla ja kokoomuksella on paljon kannatusta. Asutuskeskuksissa pienimmät ääniosuudet ovat keskustalla ja vihreillä.**
- **Keskustan kannatus oli suurinta haja-asutusalueella, jossa vihreiden kannatus oli vähäisintä.**
- **Tasaisimmat ääniosuudet kaikilla asutusalueilla on perussuomalaisilla ja SDP:llä.**

2020S/7: Puolueiden vaalimenestys eri alueilla ja eri väestöryhmissä

7.2. (10 p.) tuodaan esiin, millaisia keskeiset arvo- ja identiteettikysymykset ovat olleet suomalaisessa poliittisessa keskustelussa.

Joitain perusteluita tehtävänannossa esitetyn väitteen tueksi tai sitä vastaan.

- **Voidaan esimerkiksi tulkita, että kokoomuksen kannatusluvut viittaavat taloudellisten tekijöiden merkitykseen kokoomuksen äänestäjäkunnassa.**
- **Toisaalta vihreiden ja kokoomuksen kannatuksen samansuuntainen vaihtelu alueittain viittaa siihen, että äänestäjien valinta näiden puolueiden välillä johtui muistakin kuin talouteen liittyvistä tekijöistä.**